

N:o 41.

Af Herr J. A. Sjö: Om förhöjning af bränvinstillverkningsskatten m. m.

Den skadliga inverkan som förtärandet af rusdrycker utöfvar på mennisko-släktet är för hvar och en väl bekant, enär det derigenom blifver i såväl andligt som kroppsligt afseende förstördt (än på ett sätt än på ett annat). Derom äro ock innevånarne inom våra fängelser, fattig- och dårhus beklagansvärda vittnesbörd, ty jag är öfvertygad att de flesta af de varelser som befolka nyssnämnda inrättningar och som årligen kosta landet millioner kronor i underhåll, endast under rusets inflytande begått brott eller blifvit kroppsligen förstörda genom förtärandet af ifrågavarande giftiga drycker.

Före mig hafva förslag afgifvits för att på något sätt kunna hämma bränvinstillverkningen och superiet, men ännu har ej något verksamt resultat vunnits, oaktadt den dagliga erfarenheten visat och visar att sedeslöshet och brott genom bruket af spirituosa i en oroväckande grad tilltagit, och känner jag ingen åtgärd som kunde blifva bättre och verksammare i detta hänseendet än att fördyra varan.

Den nu varande bränvinslagstiftningen lider tyvärr äfven af brister, hvarå såsom exempel må nämnas, att enligt nämnda förordning är tillåtet för både landt- och stadskommuner att såväl med som utan auktion få öfverlåta försäljningsrätten af bränvin till enskild person eller bolag, då vanligen genom dessa uppgörelser lagen kringgås, så att kommunerna som aflåta denna rätt få största andelen af försäljningsskatten äfvensom allt hvad de dessutom kunna betinga sig. Synnerligast hafva stadskommunerna härigenom gjort goda affärer, ity att de dermed till en stor del bestridt dels åtskilliga kommunen vidlådande utgifter och dels åstadkommit flera enskilda företag, såsom uppförande af teaterhus, hoteller, fattig-, bad-, tvätt- och gymnastikhus, tecknande af aktier i jernvägsbolag, inköp af byggnadstomter m. m., hvilka saker visserligen i och för sig äro nyttiga, men som kommunen dock borde bekosta utan att genom kringgående af lagen bereda sig inkomst på deras bekostnad som enligt lagens stadgande skola dela vinsten af bränvinsförsäljningen.

Bih. till Riksd. Prot. 1876. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 6 Häft. 1

Såväl för att förekomma detta oskick som för att i någon mån stäffa superiet och den år för år stigande bränvinstillverkningen, vågar jag föreslå att Riksdagen måtte besluta:

- 1:o. Att tillverkningsskatten å bränvin och andra spritvaror af 50 procent alkoholhalt vid + 15° C. bestämmes till 2 kronor pr kanna.
- 2:o. Att utskänkings- och försäljningsskatten må upphöra och försäljaren endast därför skatta till staten och kommunen enligt andra artikelns bevillning.
- 3:o. Att kommunerna inom sig lemnas rättighet att efter godtfinnande ordna och besluta om bränvinsförsäljning.
- 4:o. Att staten till hvarje län inom riket efter folkmängd skulle afstå 50 öre för hvarje inom riket tillverkad och beskattad kanna bränvin, hvilka medel landstingen sedan skulle ega rätt att uppbära och använda till länets bästa.

Jag anhåller att Bevillningsutskottet, till hvilket motionen torde varda förvisad, ville i mitt förslag göra de ändringar som kunna finnas lämpliga för vinnande af det mål jag här åsyftat.

I den händelse denna min framställning vinner Riksdagens bifall, torde tullen å bränvin som importeras höjas till 2 kr. 60 öre pr kanna.

Stockholm den 25 Januari 1876.

J. August Sjö.
